

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobkyne : **A. K.**,
bývajúca v B., zastúpená Advokátska kancelária K., proti žalovanej : **O.**, **Š.**, o **určenie
neplatnosti skončenia pracovného pomeru**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod
sp. zn. 18 C 109/2011, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave
z 30. novembra 2012 sp. zn. 5 Co 586/2012

t a k t o :

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30. novembra 2012 sp. zn.
5 Co 586/2012 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 5. júna 2012 č.k. 18 C 109/2011-172 zamietol
návrh žalobkyne, ktorým sa domáhala určenia neplatnosti výpovede z pracovného pomeru
a náhrady mzdy.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobkyne uznesením z 30. novembra 2012 č.k.
5 Co 586/2012-198 odvolanie žalobkyne odmietol. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá
právo na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení uviedol, že rozsudok bol
žalobkyni doručený 13. júla 2012. Táto podala voči tomuto rozsudku odvolanie
prostredníctvom svojho právneho zástupcu posledný deň zákonom stanovenej lehoty,
t.j. 30. júla 2012 vo forme mailu. Následne bolo odvolanie v lehote troch dní doplnené aj
písomnou formou. Odvolanie podané mailom však nebolo podpísané právnym zástupcom
žalobkyne, podpísané bolo až písomné vyhotovenie odvolania. Uzavrel, že podané odvolanie
nemá náležitosti podľa § 42 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 205 ods. 1 O.s.p. Mailom podané
odvolanie nie je podpísané. Podanie na súd okrem iného musí byť podpísané tou osobou,
ktorá podanie robí. Podpísané je až odvolanie doručené osobne do podateľne súdu, avšak toto
odvolanie bolo doručené až po zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania. Na základe

uvedených skutočností podané odvolanie žalobkyne odmietol v zmysle § 218 ods. 1 písm.d/ O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa, ktorého prípustnosť odôvodňovala ustanovením § 237 písm.f/ O.s.p., teda že v konaní jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Žiadala, aby dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietala, že súd v predmetnej veci nepostupoval správne, nakoľko neboli na odmietnutie odvolania splnené všetky podmienky ustanovené v § 218 ods. 1 písm.d/. Odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré nemá náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2, ak boli dodržané podmienky podľa § 209 ods. 1 a § 211 ods. 1. Súd prvého stupňa, ktorému bolo odvolanie adresované svojím postupom porušil povinnosť stanovenú mu v zmysle ustanovenia § 209 ods. 1 O.s.p., podľa ktorej mal vyzvať toho, kto podal odvolanie neobsahujúce náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2, aby chýbajúce náležitosti doplnil a poučiť o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm.d/ O.s.p. Medzi náležitosťami odvolania podľa ustanovenia § 205 ods. 1 O.s.p. patria nepochybne aj všeobecné náležitosti podania podľa ustanovenia § 42 ods. 3. V tomto smere sa však nedopustil chyby len súd prvého stupňa, nakoľko podľa ustanovenia § 211 ods. 1 O.s.p. mal odvolací súd preveriť, či súd prvého stupňa postupoval podľa § 209 ods. 1 O.s.p. a v prípade, ak podľa tohto ustanovenia nepostupoval, mal odvolací súd sám vyzvať toho, kto podal odvolanie, aby chýbajúce náležitosti doplnil a poučiť ho o následkoch neodstránenia väd podľa § 218 ods. 1 písm.d/ O.s.p. Keďže súd prvého stupňa ani odvolací súd nevyzval žalobkyňu na doplnenie chýbajúcich náležitostí odvolania a bez ďalšieho odvolanie odmietol, odňal tak žalobkyňi možnosť konať pred súdom.

Žalovaná navrhla dovolanie žalobkyne zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas účastníčkou konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 239 O.s.p. Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je v prvom rade prípustné (a súčasne dôvodné) vtedy, ak je konanie

postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 O.s.p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K týmto vadám prihliada dovolací súd z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.). Existenciu väd konania uvedených v § 237 dovolateľka tvrdila, a to konkrétne vadu uvedenú pod písmenom f/.

Podľa ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.). Takýmto procesným právom účastníka je i to, aby rozhodnutie súdu prvého stupňa s ktorým nesúhlasí, bolo na základe jeho odvolania preskúmané odvolacím súdom.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 42 ods. 3 O.s.p. pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 218 ods. 1 písm.d/ O.s.p. odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré nemá náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2; ak boli dodržané podmienky podľa § 209 ods. 1 a § 211 ods. 1.

Súd prvého stupňa uznesením vyzve toho, kto podal odvolanie neobsahujúce náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2, aby chýbajúce náležitosti doplnil, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm.d/. Ak sa aj napriek výzve súdu odvolanie nedoplní alebo ak ide o oneskorené odvolanie alebo podané tým, kto naň nie je oprávnený, predloží súd prvého stupňa odvolanie na rozhodnutie odvolaciemu súdu (§ 209 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 211 ods. 1 veta prvá O.s.p., ak súd prvého stupňa nesprávne postupoval podľa § 209 ods. 1, odvolací súd sám vyzve toho, kto podal odvolanie, aby doplnil chýbajúce náležitosti, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm.d/.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa podala proti rozsudku súdu prvého stupňa dňa 30. júla 2012 (posledný deň odvolacej lehoty) mailom odvolanie. Následne dňa 31. júla 2012 osobne bolo predmetné odvolanie písomne doplnené do spisu. Odvolací súd toto odvolanie odmietol s poukazom na § 218 ods. 1 písm.d/ O.s.p. majúc za to, že nespĺňa náležitosti zakotvené v § 205 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 42 ods. 3 O.s.p. Vychádzal z toho, že odvolanie podané mailom nebolo podpísané právnym zástupcom žalobkyne, podpísané bolo až písomné vyhotovenie odvolania, avšak toto odvolanie bolo doručené až po zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania. Tento záver odvolacieho súdu nie je správny.

Rozsah a dôvody odvolania môže odvolateľ meniť, modifikovať a dopĺňať. Toto právo však môže v zmysle § 205 ods. 3 O.s.p. využiť len do uplynutia odvolacej lehoty. Hoci uvedené ustanovenie umožňuje odvolateľovi zrušiť rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a rozšíriť dôvody odvolania len do uplynutia lehoty na odvolanie, zo žiadneho ustanovenia nevyplýva, že by sa toto obmedzenie vzťahovalo aj na možnosť odvolateľa odstrániť vadu odvolania a dodatočne uviesť dôvody, ktoré v odvolaní absentujú úplne. V danom prípade sa nejedná o rozšírenie dôvodov odvolania, ale o odstránenie chýbajúcich podstatných náležitostí odvolania. Nemožno totiž rozširovať niečo, čo vôbec nie je v odvolaní uvedené. Ustanovenie § 205 ods. 3 O.s.p. sa týka len lehoty, v ktorej môže odvolateľ rozširovať rozsah a dôvody odvolania, neurčuje ale lehotu, v ktorej má odvolateľ možnosť odstrániť vady podaného opravného prostriedku. Ak k odstráneniu vady odvolania dôjde do rozhodnutia odvolacieho súdu, je právne významné, že v čase jeho rozhodovania (§ 154 ods. 1 O.s.p. a § 167 ods. 2

O.s.p.) je vada odstránená; irelevantné je, či k jej odstráneniu došlo po súdom určenej lehote na odstránenie vady alebo po uplynutí odvolacej lehoty (por. napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 32/2005, 5 Cdo 268/2009).

V danom prípade odvolateľka vadu odvolania odstránila ešte pred predložením veci na rozhodnutie odvolaciemu súdu. Irelevantné bolo, že k odstráneniu došlo po uplynutí odvolacej lehoty.

Záverom dovolací súd poznamenáva, že ak odvolanie nemá náležitosti uvedené v § 205 ods. 1 a 2 O.s.p., možno ho odmietnuť len ak odvolací súd nemôže pre nedostatok týchto náležitostí postupovať v opravnom konaní tak, ako mu ukladá zákon, t.j. prejednať ho a rozhodnúť o ňom a zároveň ten, kto odvolanie podal, bol súdom prvého stupňa (§ 209 ods. 1 O.s.p.) alebo odvolacím súdom (§ 211 ods. 1 O.s.p.) vyzvaný a správne poučený o tom, ako má chýbajúce náležitosti doplniť. Súd plní svoju povinnosť podľa § 209 ods. 1 a § 211 ods. 1 O.s.p. bez ohľadu na to, či odvolacia lehota už uplynula a tiež bez ohľadu na skutočnosť, či je účastník zastúpený advokátom, resp. má sám právnické vzdelanie. Ak by preto účastník, resp. jeho právny zástupca sám svoje odvolanie nepodpísal, bolo by povinnosťou prvostupňového, resp. odvolacieho súdu vyzvať ho na odstránenie tejto vady odvolania s poučením o spôsobe ako má postupovať a tiež o následkoch nesplnenia si svojej povinnosti. Až potom by mohol odvolací súd pristúpiť k odmietnutiu odvolania účastníka, ktoré by stále nemalo požadované náležitosti.

Žalobkyňa teda dôvodne vytýkala, že rozhodnutie odvolacieho súdu má vadu podľa § 237 písm.f/ O.s.p.

Pretože odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom, znamenajúce porušenie práva na spravodlivý proces, zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale aj jeho dôvodnosť, dovolací súd podľa § 243b ods. 1 O.s.p. uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 12. júna 2014

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová